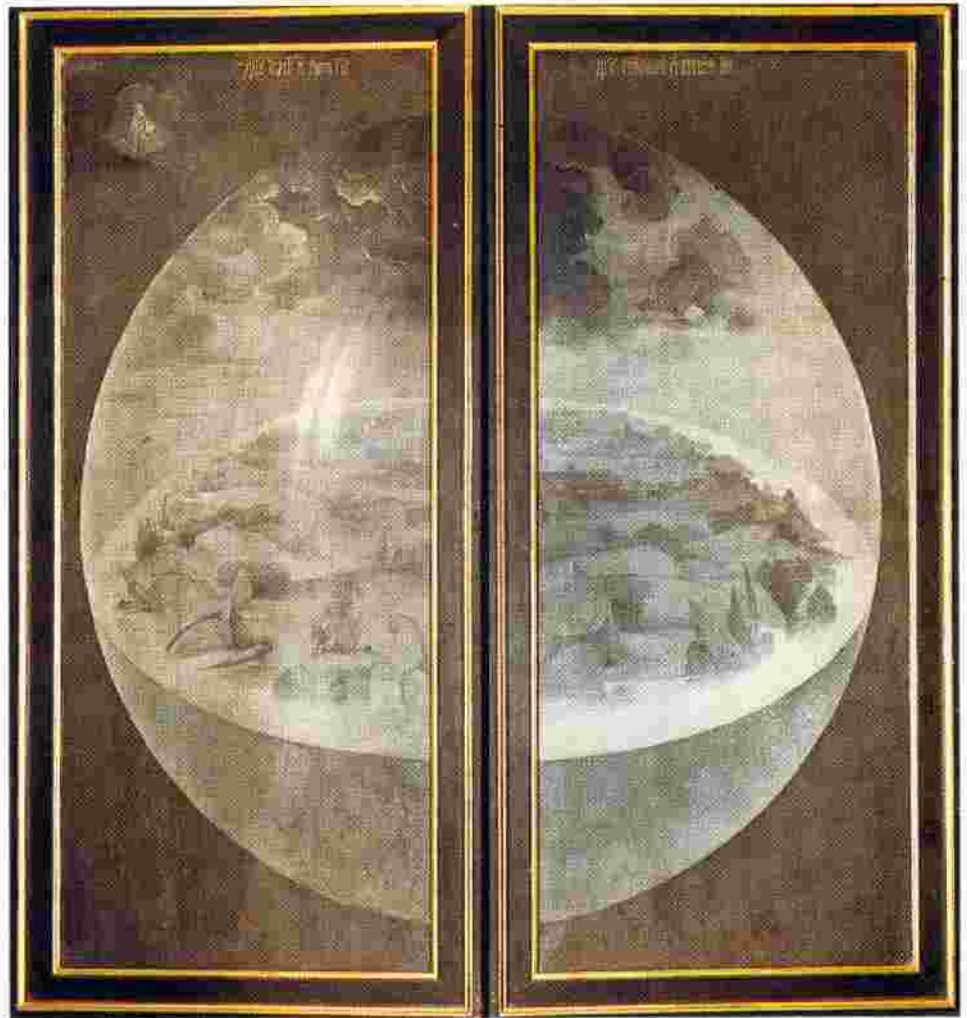

- 1 Selle pildi üleval vasakus nurgas näete Jumalat ja allpool tema loodavat maailma. Käsil on loomise kolmas päev. Kes on kunstnik?

- 2 1928. aastal avati Tartus Gustav II Adolphi mälestussammas, mis 1950. aastal eemaldati ning seejärel sulatati. Kuju autoriks on rootsi skulptor, kelle ees- ja perekonnanimi ühtivad teeneka Eesti poliitiku nimega. See poliitik pälvis Kotkaristi I järgu teenetemärgi 6. juunil 1930 - samal päeval kui Rootsi kuningas Gustav V. Kirjutage need nimed!
- 3 London saab 2012. aastal esimeseks kolmede suveolümpiamängude linnaks. Esmakordselt sai ta mängude korraldamise õiguse 1908. aastal tänu sellele, et loobus linn, kus küll hiljem on suveolümpia toimunud. Milline linn?
- 4 Oma "Ronald Reagan" - näitleja, kes mängis B-kategooria filmides süsteemi vastu võitlevat lihtsat inimest – on ka ühel Aasia riigil. Presidendiks valiti ta 1998. a., 2000. a. võeti aga kongressi poolt vastutusele, süüdistatuna korruptsioonis, ning 20. jaanuaril 2001 astus küsitav presidendi kohalt tagasi. Kuidas kõlab tema nimi?
- 5 Selle 1997. a. filmi muusika autor oli Philip Glass ("Oscari" nominent). Filmi lavastajat tuntakse paremini New Yorgi karmide tänavate kujutamise poolest. 2007. a. augustis tunnustati ta Suurbritannia ajakirja Total Film küsitluses kõigi aegade teiseks režissööriks Alfred Hitchcocki järel ja Steven Spielbergi ees. Filmi osatäitjateks on Tenzin Thuthob Tsarong, Gyurme Tethong, Tulku Yamyang, Kunga Tenzin jt. Milline on selle filmi pealkiri ja kes on filmi lavastaja?

6 Kes on pildil olev Läti päritolu tõusev täht?

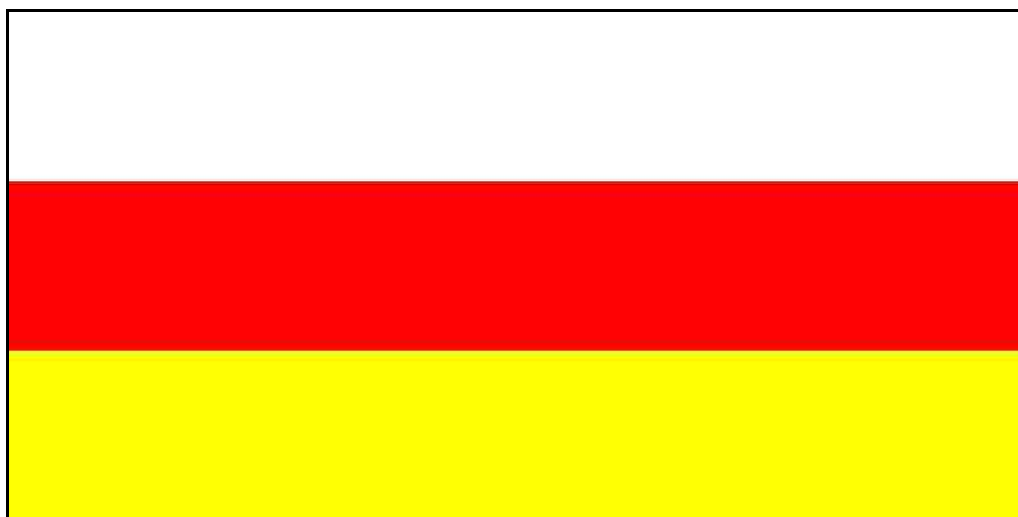

7. Kes on see riigimees?
(nimi – 2 p., riik – 1 p.)

8 1945. a. toimus nn. Ajaloomuuseumi protsess, kus Helmut Tarandit süüdistati “relvastatud ülestõusu planeerimises muuseumi relvakollektsiooni abil ning Inglise allveelaevade kutsumises ühte Eesti järve”. Järv on 164 hektari suurune ning veepind vähem kui meetri kõrgusel merepinnast. Järve sügavaim koht on allveelaevadele sobivalt 2,5 meetrit. Nimetage see järv.

9 Millise vabariigi lipp (Cagat Irystony Alanijy Respublika)?

10 Heino Pedusaar on kunagi esitanud “Mnemoturniirile” küsimuse: “Kes hiljem muul alal nimekaks saanud muusikutest alustas 1930-ndatel aastatel esinemisi mandoliinimängijana?” Targad pakkusid õige vastuse välja, ilma tema häält kuulmata. Kuidas vastate teie?

- 11 Kes on see Eesti Raadio Mnemoturniiri Tarkade Klubi algkoosseisu liige?

- 12 1991. aastal surnud Gene Roddenberry sai talle sobiva matuse osaliseks alles 21. aprillil 1997. Tema põrmu seitse grammi tuhka saadeti Kanaari saartelt startinud raketiga kosmosesse ja puistati seal universumi avarusse. Mille loojaks oli Gene Roddenberry?

- 13 Pildil on selle korvõielise ravim- ja toidutaim (Cynara scolymus) karuohakat meenutav õis. Taimes sisalduv tsünariin soodustab sapi eritumist ning mõjub seeläbi isutõstvalt. Nii on teda toiduna pakutud ikka eelroogade hulgas. Keskajal oli tema toiduks tarvitamine taunitav (kloostrites lausa keelatud), kuna usuti, et taime söömine tõstab suguiha. Populaarseks sai ta taas Louis XIV ajal. Seda kuninglikku köögivilja süüakse peamiselt aurutatult, hautatult või viiludena praetult. Konserveeritakse teda enamasti õlis või marinaadis. Mis taim?

- 14 Pärastsõja-aastatel nimetati Nõukogudemaal mitmed välismaa päritolu asjad ringi. Nimetuse „*** po-ministerski“ all hakati tarbima rooga, mille originaalvariandi põhikomponendiks on vasikaliha. Reeglina käib asja juurde sidrun, keelatud pole ka anšoovis. Kuidas on selle „*** po-ministerski“ täielik algupärane nimi?
- 15 Valdav osa küsitava riigi territooriumist on madal ja tasane, ainult lõunaosas kõrguvad Maya mäed. 49% territooriumist katab mets. Soiseid rannikutasandikke kaitseb üleujutuste eest maailma pikkuselt teine (250 km) korallriffide ahelik, mis kannab riigiga sama nime. Mis riik?

AARE SIRELI X MEMORIAAL JÜRI 27.10.2007

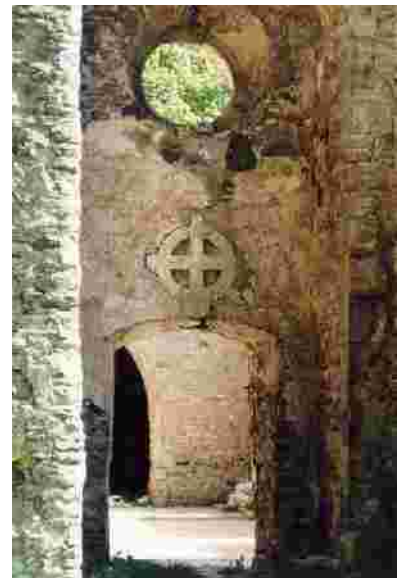
- 16 Antiikmütoloogias on Zeus tuntud kui paljude naiste röövija. Kuid ta armus ka ühte Trooja printsessi, kelle ta kotkana röövis ja tõi Olümposele. See müüt oli aluseks Vana-Kreekas üldlevinud pederastiale. Mis oli selle ideaalselt ilusa nooruki ja homoseksuaalse armastuse sümboli nimi?

- 17 Mida uut tõi virtuaalmaailma järgnev E-kiri? (avaldame selle kirja alguse)

19-Sep-82 11:44 Scott E Fahlman
From: Scott E Fahlman <Fahlman at Cmu-20c>

- 18 On aasta 1907 ning USA-s turustatakse masinat nimega Thor, mille konstrueeris Alva J. Fisher. Samast aastast toodetakse firma Henkel poolt toodet, mis sobib Thoriga hästi kokku. Mis oli Thor ja mis oli see teine toode?
- 19 Millises Eesti asulas asub 1941. aastast varemetses olev Martini kirik, kus koguduse õpetaja Argo Olesk suveajal siiski jumalateenistusi läbi viib?

- 20 Kes on kuuldava laulu helilooja?
- 21 Küsitav kirjanik kirjutas oma esimese romaani "Tiigri aeg" 1956, kui talle öeldi, et tal on jäänud elada

AARE SIRELI X MEMORIAAL JÜRI 27.10.2007

vaid aasta. Ta jäi ellu ning lõi rea teoseid, mille haare ja mitmekülgsus on erakordsed. Tema romaani "Ei midagi võrreldavat päikesega" on nimetatud ainsaks edukaks ilukirjanduslikuks teoseks Shakespeare'i elust. Tema väidetavalt pretensioonikam teos "Maised jõud" käsitleb XX sajandi ajalugu nähtuna 81-aastase homoseksuaalse kirjaniku silme läbi. Tema tuntuim romaan (1962) on kuulsust kogunud ka kinolinal (ekraniseering 1971). Nimetage see 1917-1993 elanud mees, kes kirjutas ka Benny Hilli matusekõne.

- 22 Woodstockis, vaevalt mõne kilomeetri kaugusel ülikoolilinnakust Oxfordist kõrgub keset romantilist parki loss, mille esimene Marlborough'i hertsog sai kingiks prantslaste ja baierlaste üle 1704. aastal saavutatud võidu eest. Inglise ajalooos kannab see Baierimaal toimunud lahing just seda nime, mis sai ühtlasi ka lossi nimeks. Loss on eelkõige kuulnud kui Winston Churchilli sünnikodu. Mis on selle UNESCO maailmapärandi loetellu kuuluva lossi nimi?

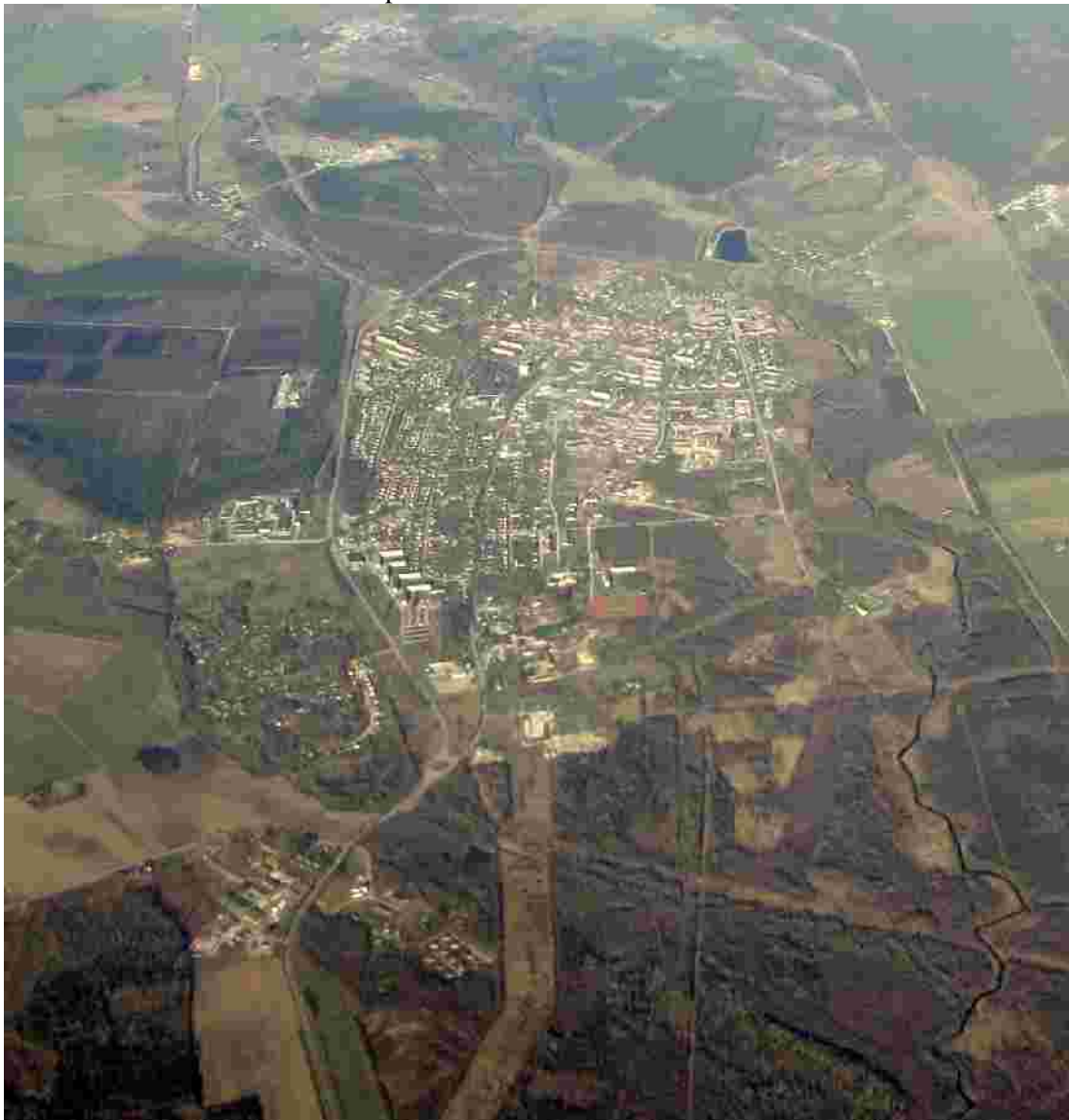

- 23 Millest jutt? Juudid kinnitasid selle vahetamisega lepinguid, beduiinid ei tunginud kunagi kallale sellele, kelle ... olid nad söönud, Rooma-katoliku kirikus peetakse seda puhtuse ja rikkumatuse sümboliks. Abessiinias käibis ta 18. sajandil rahana, Austrias on selle järgi nimetatud linn ning kaudselt on see seotud keskaegse saksa hõbemündi helleri kasutuselevõtmisega 1228. aastal.
- 24 Teise naisena kergejõustiku MM-ide ajalooos suutis Allyson Felix võita 2007. a. Osaka MM-il kolm kulda. Kes oli samaga hakkama saanud enne teda?
- 25 See 1939. a. New Yorgis sündinud moekunstnik sai kuulsaks meeste lipsude kujundajana. Praegu kujundab ja toodab tema moeimpeerium nii rõivaid kui jalatseid, ehteid, kohvreid, mööblit ning kosmeetikat. Ta oli esimene ameerika moekunstnik, kes avas oma esinduse Pariisis. Tema üks tuntumaid lõhnaõlisisid on Safari, mida müüakse krokodillinaha imitatsiooniga karbis. Kes on see moekunstnik?

AARE SIRELI X MEMORIAAL JÜRI 27.10.2007

- 26 Saksamaal asub Gesellschaft für Schwerionenforschung – teadusinstituut, kus on sünteesitud keemilised elemendid numbritega 107-112. Neist elemendid 107-111 on instituudi ettepanekul ka nime saanud: bohrium, hassium, meitnerium, röntgenium. Element 110 kannab aastast 2003 ametlikult linna nime, kus see instituut asub. Selle 140 000 elanikuga linna tehnikaülikoolis on omal ajal hariduse saanud mitmed Eesti insenerid ja tehnikateadlased. Linn asub 20 km Frankfurdist lõunas. Mis linn?
- 27 Küsitava planeedi kaaslaste kraatrid on saanud oma nime kirjandusest – Iapetuse kraatrid “Rolandi laulude” tegelaste järgi; Dionel- Vergiliuse “Aenease” tegelaste järgi; Tethysel – “Odüsseia” tegelase auks; Enceladusel – “1001 öö tegelase nimega”. Titahusel asub ka Uku kraater. Nimetage planeet!
- 28 Millises kuningriigis on võimul Dlamini dünastia? Kuningas (Ngwenyama) peab olema alati pärit sellest dünastiast; seniorkuninganna (Indlovukazi, tavaliselt kuninga ema) ei ole aga kunagi sellest dünastiast pärit.
- 29 Pildil on üks Eestimaa linn õhtupäikeses. Mis linn?

- 30 Kuulete osa teosest, kus üks helilooja tsiteerib teist. Tsiteeritava autori nimi esineb ka teose pealkirjas. Nimetage mõlemad heliloojad.

AARE SIRELI X MEMORIAAL. JÜRI 27.10.2007

- 31 Kahepäine kotkas on Venemaa vapil Ivan III ajast. Heraldikute viimase aja seisukoht on, et see pole pärit mitte Ivani Bütsantsi keisrisoost abikaasalt, vaid Ivan III võttis kotka kasutusele 1487. aastal tänu diplomaatilistele kontaktidele ühe Euroopa mõjukama suguvõsa. Küsitav linn on olnud selle suguvõsa üks tugipunkte üle 500 aasta. Pildil on linna vapp aastail 1461-1925: kuldne kotkas mustal taustal, keskel valge rist punasel kilbil. Tänapäevasel linnavapil kotkast ei ole, on ainult valge rist punasel taustal. Mis linn?
- 32 Ehkki nad elasid eri maades ja seisid seaduse eri pooltel ning nende vanusevahe oli ligikaudu pool sajandit, on nende eluloos midagi sarnast. Keegi ei tea nende sünni asjaolusid, aga see-eest teatakse hästi nende traagilise huku asjaolusid, pärast mida mõlemad mõne aja möödudes edukalt ellu ärkasid. Nimetage need kaks salapärast isikut. Filmides on neid esimestena kehastanud Mack Sennett ja Frank Langella.

- 33 Esimest sellelaadset aparaati Ampex VR 1000 esitles USA firma Ampex 1956. aastal. See riist oli 1,1 meetri kõrgune ja kaalus 665 kg. Milega oli tegemist?

- 34 See üks Poola suurimaid õlletehaseid alustas tegevust 1856.a. tollases Austria-Ungaris (Galiitsias) asuvas Saybushi linnas, kuuludes Habsburgide perekonnale. Peale II Maailmasõda tehas riigistati. 1994 sai strateegiliseks investoriks Heineken. Milline õlletehas?
- 35 Chaim Witz sündis Iisraelis 1949. aastal. 8-aastaselt kolis ta USA-sse ning võttis hiljem omale uue nime. Kõige rohkem on ta aga tuntud kui "The Demon" ühe maailmakuulsa ansambli liikmena. 2006. a. alustati teleshow´d tema perekonnast. Mis on selle endise õpetaja ning mitmeid keeli oskava mehe kodanikunimi? (ansambli eest 1 punkt)

- 36 Küsitava populaarse kirjandusteose algusread:
"Saatse buss sõidab läbi Tartu", soovitab neiu piletikassast. "Sellele ehk seisukoha saaks." Seisukoha, mõtleb Jaan nagu ärgates ja paneb priske reisiportfelli kitsale kassalauale. Seisukoht – kas ma oma neljakümne nelja aasta ja kümne hallinenud karvaga soliidsem välja ei näegi! Käsi käib kõrva juurde, see härmaaimdus peaks ometi mütsi alt välja paistma. Autor ja teos?

- 37 Küsitav looma (*Trichsurus vulpecula*) nahk on teadaolevalt ainus "ökokarusnahk", mille nülginine on kiidetud heaks ka maailma looduse fondi WWF poolt. Tegemist on Austraalia põlisliigiga, mis asustati 1837 ka Uus-Meremaale, kus ta hakkas paremates elutingimustes hoogsalt paljunema. Praeguseks on see loom Uus-Meremaal muutunud suureks metsakahjuriks (kinnitatakse, et igal öösel süüakse nende poolt ära 22 000 tonni taimi). Milline loom?

- 38 Neid on nii taimetoidulisi kui selliseidki, kes toituvad loomse päritoluga produktidest. Neile on omane võime seedida keratiini ning teisi raskesti lahustuvaid orgaanilisi ühendeid. Inimestele on kõige enam peavalu valmistanud *Tineola furciferella*, *Tineola biselliella* ja *Tinea pellionella*. Kellest on jutt?
- 39 See 1900. a. asutatud legendaarne jalgpalliklubi kannab oma fännide hulgas lihtsalt nime "Der Club". Ta on oma 10 võidetud Saksamaa meistritiitliga Müncheni Bayerni järel teisel kohal. Seni viimane meistritiitel jäi küll aastasse 1968, kuid 2007. a võideti Saksamaa karikavõistlused (Deutscher Fußball-Bund-Pokal). Klubis on mänginud maailmameister Andreas Köpke ning mängib praegune Euroopa meister Angelos Charisteas. Milline jalgpalliklubi?
- 40 Pildil on Bostoni Eesti Seltsi president 1940-ndail. Eduard Tubin meenutab teda: "See oli 1918–1921, kui ta mängis "Vanemuise" orkestris. Teised sooritasid stoilise rahuga oma ülesannet, tema oli kogu aeg liikvel, ta suur kämmal liikus mööda pillikaela üles-alla, vahest kummardades instrumendi üle, seda nagu kaissu haarates. Mäletan tema iseseisvat kontserti. Kogu õhtu võitles ta oma suure pilliga, sõna tõsisel mõttes maadles sellega, kuid tõi sealt välja helisid, mida varem polnud keegi veel tollelt pillilt kuulnud." Kes?

- 41 Lennukonstruktor Igor Sikorsky asutas USA-s 1924. aastal omaenda firma Aero Engineering Corp., stardikapitaliga 800 dollarit. Töökoda asus ühe vene emigrandi linnukasvatusfarmis lageda taeva all. Konstruktori esimeseks ettevõtmiseks oli täismetallist kahemootorilise monoplaani ehitamine, pigem küll improviseerimine, sest rahapuudusest tulenevalt kasutati prüginägedelt leitud juppe. Ei tea, millega oleks lõppenud selle lennuki ehitus, kui ühel päeval poleks ehitusplatsile ilmunud tollal juba maailmakuulus muusik, kes kirjutas tšeki 5000 dollari peale. See muusik kahtles elu lõpuni, kes ta tegelikult on: „Ma ei ole kunagi suutnud otsustada, milline on mu tõeline kutsumus: helilooja, pianist või dirigent.“ Kes oli see muusik, tänu kellele sai Sikorsky firma tuule tiibadesse?
- 42 Näete üht meest noorpõlves ja tema hauamonumendil. Monument asub Pariisi eeslinna Saint-Denis` kirikus. Kes?

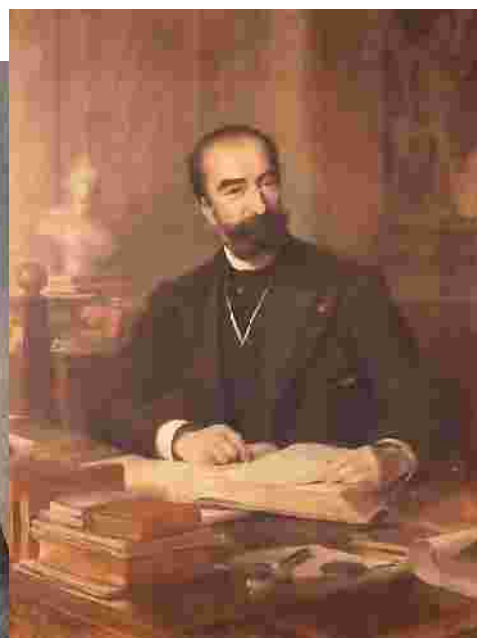
- 43 Antiikajal arvati, et seal, kus ta kasvab, kaovad kurjad vaimud; Euroopas oli ta keskajal tuntud kui ravimtaim. Teda pandi südame lähedale lämbumistunde ja podagra vastu, arvati, et ta aitab ka epilepsia vastu. Hiinas kasvatatakse teda ligi 2000 aastat ja ta on samasugune lemmik kui krüsanteem Jaapanis või roos Euroopas. Lille nimi tuleneb enamikus keeltes Vana-Kreeka jumalate arsti nimest. Nimetage see lill.

AARE SIRELI X MEMORIAAL JÜRI 27.10.2007

- 44 Need kaks isikut kannavad praktiliselt sama perekonnanime. Üks neist on Dublinis sündinud kirjanik, kelle näidend "Kiir gav linn" on ka Eesti Draamateatri laval; teine Cronullas sündinud supermodell. Milline perekonnanimi?

- 45 Vanaisa oli sõjandusteoreetik, matemaatik ja füüsik. Seadusandliku kogu liikmena viseeris just tema Louis XVI surmaotsuse. Poeg oli füüsik, temalt on pärit olulisi avastusi termodünaamika alalt. Esimese pojapoeg ja teise vennapoeg oli Prantsusmaa president. Kuidas oli nende ühine perekonnanimi?

AARE SIRELI X MEMORIAAL JÜRI 27.10.2007

- 46 Küsitava spordiala rahvusvahelise liidu lühend on WCBO, liidu asutas Hollandi kunstnik Iepe Rubingh, tulles 2003. aastal ise ka esimeseks maailmameistriks. Ala kujutab endast kahe spordiala ühendust. 2005. a. oktoobris toimus esimene EM, kus bulgaarlane Tihomir Titško alistas finaalis sakslase Andreas Schneideri. Seda ala on mitteametlikult harrastatud ka varem, näiteks Uno Turhapuro ühes 1991.a. filmis. Milline spordiala?
- 47 Hiina keeles on see wang-wang, Indoneesias gong-gong, Koreas mung-mung. Kuidas on see eesti keeles?
- 48 Nende seas oli palju tuntud inimesi. Sugulased saatsid neile kirju anonüümsel aadressil US Army, P.O.Box 1663. Üks neist, kellele kirjutati, oli Henry Farmer, rohkem tuntud teise nime all. Kuidas oli tema pärisnimi?

- 49 Teda nähes tuli teda teretada: „Tere, tere, ***, sina vanaks, mina nooreks. Sina raua raskuseks, mina kirbu kerguseks. Sina rauarosteseks, mina kullakarvaliseks. Sina vanemaks, mina ise ilusamaks.“ Samal ajal tuli omaenda palet silitada. Veel tänapäevalgi tavatsevad mõned inimesed neid lapsepõlvest omaseks saanud tervitussõnu korrata, kui juhtuvad teda märkama. Kellest või millest on jutt?
- 50 Te kuulete selle ansambli 2004. a. hitti “Wish I Had an Angel”. Milline ansambel?

